Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Językoznawstwo kognitywne - ćwiczenia I, PG_00189326		
Kierunek studiów	Filologia angielska (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	niestacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	angielski
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Anglistyki i Amerykanistyki -> Zakład Językoznawstwa Korpusowego i Glottodydaktyki		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Joanna Redzimska	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Joanna Redzimska	

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	0.0	14.0	0.0	0.0	0.0	14
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	14	1.0	35.0	50

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy na temat cech oraz mechanizmów funkcjonowania języka naturalnego, który opiera się na mentalnym modelu świata konstruowanym za pomocą ludzkiego aparatu poznawczego. Przedmiot obejmuje również omówienie kluczowych różnic pomiędzy językiem naturalnym a językiem postrzeganym jako system oparty na zasadach i regułach gramatyki generatywnej.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FAMU2_K02] Jest gotowa do uznawania znaczenia wiedzy i umiejętności z zakresu studiów anglistycznych w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do zasięgania opinii opiekuna naukowego lub opiekuna w wybranym miejscu pracy w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.	Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy i umiejętności niezbędnych do praktycznej analizy z zakresu językoznawstwa kognitywnego w rozwiązywaniu problemów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FAMU2_K01] Jest gotowa do krytycznej oceny zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, w szczególności z zakresu anglojęzycznego językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz języka angielskiego.	Jest gotów do krytycznej oceny zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności niezbędnych do praktycznej analizy, z zakres językoznawstwa kognitywnego.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FAMU2_U07] Potrafi prowadzić debatę, w szczególności na tematy dotyczące językoznawstwa i literaturoznawstwa w ramach filologii angielskiej, przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich.	Potrafi prowadzić debatę, w szczególności na tematy z zakresu językoznawstwa kognitywnego niezbędne do praktycznej analizy, przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FAMU2_U03] Potrafi właściwie dobierać źródła oraz dokonywać oceny, selekcji, krytycznej analizy i syntezy oraz twórczej interpretacji informacji z nich pochodzących, w szczególności w zakresie anglistycznych badań językoznawczych i literaturoznawczych.	Potrafi właściwie dobierać źródła oraz dokonywać oceny, selekcji, krytycznej analizy i syntezy oraz twórczej interpretacji informacji z nich pochodzących, w zakresie językoznawstwa kognitywnego niezbędne do praktycznej analizy.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FAMU2_U01] Potrafi innowacyjnie wykonywać zadania analityczne i interpretacyjne, formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz stawiać i testować proste hipotezy badawcze z zakresu anglistycznego językoznawstwa i badań nad literaturami anglojęzycznymi, korzystając ze zdobytej wiedzy przedmiotowej oraz językoznawczych i literaturoznawczych ujęć metodologicznych i teoretycznych.	Potrafi innowacyjnie wykonywać zadania analityczne i interpretacyjne, formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz stawiać i testować proste hipotezy badawcze z zakresu językoznawstwa kognitywnego, korzystając z językoznawczych ujęć metodologicznych i teoretycznych.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FAMU2_U06] Potrafi komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców na tematy specjalistyczne z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa, również posługując się zaawansowaną terminologią specjalistyczną.	Potrafi komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców na tematy z zakresu językoznawstwa kognitywnego, posługując się zaawansowaną terminologią specjalistyczną niezbędną do praktycznej analizy.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FAMU2_W07] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące zaawansowaną wiedzę szczegółową z zakresu językoznawstwa, w tym w szczególności dotyczącą badań nad językiem angielskim.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące zaawansowaną wiedzę szczegółową z zakresu językoznawstwa kognitywnego niezbędne do praktycznej analizy.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FAMU2_W03] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowane metodologie badań oraz teorie z zakresu anglistycznego językoznawstwa.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowane metodologie badań oraz teorie z zakresu językoznawstwa kognitywnego niezbędne do praktycznej analizy.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FAMU2_W05] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowaną terminologię z zakresu językoznawstwa, w tym w szczególności mającą zastosowanie w badaniach nad językiem angielskim.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowaną terminologię z zakresu językoznawstwa kognitywnego niezbędną do praktycznej analizy.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

Treści przedmiotu	Kategorie świata a kategorie umysłu i języka: teorie epistemologiczne i ich wpływ na sposób pojmowania przedmiotu badań językoznawczych Kategorie realne a kategorie mentalne i nominalne. Model kategorii obiektywnej jako podstawa zbyt uproszczonego i niepełnego obrazu języka naturalnego i jego funkcji. Model kategorii naturalnej opartej na podobieństwie rodzinnym oraz fenomeny prototypów i podstawowego poziomu kategoryzacji Znaki reprezentujące sposoby obrazowania; indeksowe (w tym deiktyczne), ikoniczne i arbitralne. Znaki o charakterze leksykalnym i gramatycznym (konstrukcje). Konceptualistyczna teoria znaczenia językowego. Strategie poznawcze: pojmowanie świata poprzez metaforę i metonimię. Leksykologia w ujęciu kognitywnym. Jednostki symboliczne: wyidealizowane modele kognitywne jako koncepcje stanowiące treść semantyczną leksemów. Relacje międzyleksykalne: synonimia, antonimia, hipero- i hiponimia. Pojęcie domen kognitywnych jako części składowych koncepcji (modeli) reprezentowanych przez leksemy Polisemia w ujęciu kognitywnym: znaczenie prototypowe, elaboracje, ekstensje metaforyczne Składnia: kategorie formalne (części mowy) i ich motywacja koncepcyjna. Konstrukcje gramatyczne jako jednostki symboliczne; pojęcie figury i tła. Określanie formy przez znaczenie (ikoniczność struktur odzwierciedlających sposoby obrazowania). Kontekst i jego aspekty (fizyczny, językowy, mentalny) jako nieodłączny czynnik determinujący znaczenie wypowiedzeń w języku naturalnym
Wymagania wstępne i dodatkowe	wybranie specjalności językoznawczej znajomość języka angielskiego na poziomie C1

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
wypowiedź ustna/ rozmowa/ dyskusja	51.0%	20.0%
test/ egamin ustny lub pisemny	51.0%	80.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur

Evans, Vyvyan and Melanie Green. 2006. Cognitive Linguistics. An Introduction. Edinburgh: Edinburgh University Press.

Johnson, Mark. and George Lakoff. 1980. Metaphors We Live by. Chicago: Chicago University Press.

Lakoff, George. 1991. "Metaphor and War: TheMetaphor System Used to Justyfy War in the Gulf". Peace Research 23-2/3: 25-32.

Radden, Günter and René Dirven. 2007. Cognitive English Grammar. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins. Selected chapters.

Tabakowska, Elżbieta (red.) 2001. Kognitywne podstawy języka i językoznawstwa. Kraków: Universitas Wybrane rozdziały.

Ungerer, Friedrich i Hans-Jörg Schmid. 1996. An Introduction to Cognitive Linguistics. London: Longman.

	Uzupełniająca lista lektur	Grice, H. Paul. 1975. "Logic and Conversation." In: Cole, Peter and Jerry L. Morgan, (eds). 1975. Syntax and Semantics, Vol. 3: Speech Acts. New York: Academic Press. 4158. Johnson, Mark. 1990. The Body in the Mind: The Bodily Basis of Meaning, Imagination, and Reason. Chicago: The University of Chicago Press. Kövecses, Zoltán and Günther Radden. 1998. Metonymy: Developing a cognitive linguistic view. Cognitive Linguistics 9- 1: 37-77. Kövecses, Zoltán. 2009. Metaphor. A Practical Introduction. Oxford: Oxford University Press. Lakoff, George. 1987. Women, Fire, and Dangerous Things: What Categories Reveal About the Mind. Chicago: The University of Chicago Press. Wierzbicka, Anna. 1984. "Cups and mugs: Lexicography and conceptual analysis", Australian Journal of Linguistics, 4:2, 205-255, DOI: 10.1080/07268608408599326 (To link to this article: https://doi.org/10.1080/07268608408599326). Wierzbicka, Anna. 1985. Lexicography and Conceptual Analysis. Karoma: the University of Michigan. Selected chapters
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.